

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare la operatorii economici

Secțiunea a 2-a

Motivele emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Condițiile actuale ale economiei arată că este necesară continuarea măsurilor de întărire a disciplinei bugetare și economico-financiare și de îmbunătățire a managementului la nivelul unor operatori economici.

Aceste obiective se regăsesc și în Programul de guvernare pe perioada 2009-2012, care prevede la Cap. 2 „Politica fiscal-bugetară”, înăsprirea gradului de sancționare pentru evaziunea fiscală, concomitent cu creșterea graduală a funcției preventive a controlului fiscal-bugetar, în scopul diminuării economiei necontabilizate, precum și în condiționalitățile cuprinse în Aranjamentul stand-by încheiat cu Fondul Monetar Internațional.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, cu modificările și completările ulterioare, au fost stabilite atribuții în sarcina Ministerului Finanțelor Publice.

Având în vedere prevederile Regulamentului CE nr. 2223/1996 privind transmiterea datelor referitoare la conturile naționale și angajamentele asumate prin Scrisoarea de Intenție din iunie 2011 adresată Fondului Monetar Internațional privind perfecționarea sistemului de raportare pentru întreprinderile de stat ce vor fi adăugate bugetului general consolidat conform definiției ESA, este necesară dezvoltarea capacității de a măsura deficitul fiscal în bază de angajamente (accrual).

Instanța de contencios constituțional a reținut, în considerentele Deciziei nr. 392/2003, că statului îi revine obligația de a asigura, potrivit prevederilor art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție, protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară, aceste elemente constituind situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată.

În prezent, legislația financiar-bugetară nu reglementează:

- conținutul creanței bugetare;
- titlul de creanță bugetară pentru diferențele constatate de control;
- accesoriile și modul de calcul al acestora;
- termenele de plată ale diferențelor și accesoriilor stabilite de control, ș.a.

Cadrul legislativ existent nu conține prevederi clare și neinterpretabile privind disciplina bugetară și economico-financiară, necesare pentru creșterea rolului controlului exercitat de Ministerul Finanțelor Publice la nivelul unor operatori economici.

De asemenea, nu este acoperită de legislația actuală verificarea modului de fundamentare și justificare a sumelor acordate de la bugetul general consolidat pentru subvenționarea unor produse sau susținerea unor activități. Datorită acestei situații, se înregistrează aplicări neunitare a legislației incidente și nu se asigură o disciplină economico-financiară în utilizarea banului public.

Neluarea măsurilor prevăzute de prezentul proiect de act normativ în regim de urgență are efecte negative asupra activității operatorilor economici cu capital majoritar de stat, ceea ce se răsfrânge în mod direct asupra bugetului general consolidat. Astfel, ar continua creșterea arieratelor și nerespectarea reglementărilor financiar contabile.

Totodată, prin adoptarea prezentului proiect de act normativ va crește responsabilitatea operatorilor economici în exercitarea activității economico-financiare și întărirea disciplinei bugetare și economico-financiare.

În prezent, activitatea de control financiar al statului se exercită prin Direcția Generală de Control Financiar și structurile subordonate aparținând direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București.

2. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ a avut în vedere delimitarea competențelor de control între Ministerul Finanțelor Publice și Curtea de Conturi. Astfel, la solicitarea Curții de Conturi a României, în proiect au fost introduse o serie de prevederi, cum sunt:

- controlul financiar ex-post se desfășoară la solicitarea autorităților publice cu atribuții de control asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public;
- în situația în care operatorul economic a fost supus unei verificări de către Curtea de Conturi, obiectivele avute în vedere de auditorul public extern nu mai pot fi supuse inspecției economico-financiare;
- activitatea de inspecție economico-financiară se organizează și se desfășoară în baza unor programe anuale, trimestriale și lunare aprobate în condițiile stabilite prin ordin al Ministrului Finanțelor Publice, care vor fi corelate în prealabil cu programul de activitate al Curții de Conturi.

Prezentul act normativ este în concordanță cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, cu modificările și completările ulterioare, și are drept scop reglementarea inspecției economico-financiare, care se efectuează la regiile autonome, societățile și companiile naționale și societățile comerciale la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar unic sau majoritar și la filialele acestora, precum și la alți operatori economici, indiferent de forma de proprietate, pentru fundamentarea și justificarea sumelor acordate de la bugetul general consolidat.

Ordonanța de urgență privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare la operatorii economici reglementează cu claritate:

- atribuțiile, competențele și obiectivele inspecției economico-financiare;
- exercitarea inspecției economico-financiare (control ex-ante, control operativ și

- control ex-post, separat sau combinat);
- cadrul metodologic de efectuare a inspecției economico-financiare;
- întocmirea actelor de inspecție economico-financiară și valorificarea constatărilor înscrise în acestea;
- obligațiile operatorilor economici verificați;
- contravențiile, sancțiunile și căile de atac.

3. Alte informații

Potrivit Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, Ministerul Finanțelor Publice avea obligația organizării, în termen de 30 de zile, a structurii de control care să asigure exercitarea atribuțiilor privind constatarea neregulilor și stabilirea creanțelor bugetare la solicitarea autorității cu competențe în gestionarea fondurilor europene sau, după caz, a autorității de certificare.

Neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență conduce la imposibilitatea punerii în aplicare a unor prevederi din O.U.G. nr.66/2011, respectiv la imposibilitatea constatării și recuperării de la debitori a sumelor reprezentând corecții financiare, în conformitate cu prevederile reglementărilor comunitare, ca urmare a constatării unor nereguli de sistem sau a identificării unor nereguli în aplicarea de către beneficiarii publici a prevederilor legale privind achizițiile publice, în scopul evitării blocajului implementării proiectelor de investiții, inclusiv a celor majore, finanțate prin instrumente structurale.

Întrucât la această dată la nivelul Ministerului Finanțelor Publice nu există capacitatea de efectuare a unor astfel de verificări și având în vedere și reglementările specifice în domeniul angajării de personal în sectorul public, se impune promovarea de urgență a prezentului act normativ.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Crearea sistemului de inspecție economico-financiară exercitată de Ministerul Finanțelor Publice la operatorii economici, va conduce la îmbunătățirea performanțelor acestora și la creșterea disciplinei bugetare și economico-financiare.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Crearea sistemului de inspecție economico-financiară va conduce la întărirea disciplinei bugetare și economico-financiare la operatorii economici.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

- Se completează Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Se abrogă Legea nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii financiare, cu modificările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții

Aplicarea prezentului act normativ va necesita emiterea de hotărâri ale Guvernului și ordine ale ministrului finanțelor publice.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Prezentul act normativ nu încalcă reglementările europene.

Schimbările preconizate se înscriu în practica altor țări europene dezvoltate, în care rolul Ministerului Finanțelor în supravegherea este foarte puternic. Astfel:

Italia - Ministerul Finanțelor, care are calitatea de gestionar al fondurilor publice și al patrimoniului public, are responsabilitatea asigurării echilibrului bugetar. Acesta are o organizare prin care poate supraveghea, controla și inspecta la toate entitățile publice formarea și utilizarea fondurilor publice. În acest sens, activitatea de control financiar este realizată de un corp specializat, care numai la nivel central este constituit din 140 de persoane cu înaltă calificare.

Franța - structurile ministeriale echivalente Ministerului Finanțelor Publice din România, sunt implicate profund în gestiunea financiară a fondurilor publice. Controlul general economic și financiar, înființat în anul 2005, reunește controlul financiar la întreprinderi publice, controlul financiar la instituții publice, inspecția generală pentru Camerele de Comerț și Meserii, Poștă și Telecomunicații. Această structură exercită controlul fluxurilor financiare și controlul utilizării fondurilor publice pe baza bunei gestiuni financiare.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Modificarea legislativă propusă nu impune elaborarea altor acte normative pentru armonizarea cu legislația comunitară.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ respectă standardele europene în ceea ce privește elaborarea actelor normative la nivelul Uniunii Europene. Modificările legislative nu contravin jurisprudenței europene.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6. Alte informații

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ a fost supus consultării următoarelor structuri asociative ale autorităților administrației publice locale:

- Federația Autorităților Locale din România;
- Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- Asociația Municipiilor din România;
- Asociația Orașelor din România;
- Asociația Comunelor din România.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de către Curtea de Conturi a României prin

adresa nr.8171/NV/2011

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul actului normativ prin avizul nr. 1145/01.11.2011.

6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Au fost respectate dispozițiile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale, înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

- În termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor Publice va elabora normele metodologice de aplicare a ordonanței de urgență privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare la operatorii economici.

2. Alte informații : Față de cele menționate, supunem aprobării proiectul de ordonanță de urgență privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare la operatorii economici

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare la operatorii economici, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

